

Történelem és fikció

Fiume megszállása 1919–1920

FEUILLETON - LXX. évfolyam, 15. szám, 2026. április 10.

Igor Bezinović *Fiume vagy halál!* című filmje egy különös történelmi eseményt dolgoz fel: Gabriele D'Annunzio 1919-1920-as fiumei megszállását, amikor az ötvenezres kisváros a nemzetközi politika homlokterébe került. Az ismert költő hadvezérként néhány ezer katonájával egyszerre hajtott végre mindmáig ható nagy horderejű katonai akciót, a nemzetközi jogot sértő, szélsőségesen nacionalista provokációt, és nem kevés elemében színházi performanszot. A város lakossága mindehhez közönségként is asszisztált: némelyek - főként eleinte - lelkesedésből, mások kényszerűségből. A rijekai rendező múltat idéző dokumentumai és hangsúlyosan jelenkori kosztümös játéka, a cosplay vagy doku-dráma-komédia a mából visszatekintve, humorral és iróniával mutatja be a bonyolult, tragikus történetet. A megszállás tizenhat hónapjában számosan az olasz fasizmus előjátékát látják; a vállalkozás mindmáig viták keresztüzében áll (lásd többek között cikkem: *A Comandante a kormányzói palotában, ÉS, 2019/46., nov. 15.*).